

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	7Cdo/74/2025
Identifikačné číslo spisu:	6122272109
Dátum vydania rozhodnutia:	31.08.2026
Meno a priezvisko:	JUDr. Martina Valentová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2026:6122272109.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne Wüstenrot poisťovňa, a.s., Bratislava - mestská časť Petržalka, Digital Park I, Einsteinova 21, IČO: 31383408, zastúpená SEDLAČKO & PARTNERS, s.r.o., Bratislava, Štefánikova 8, IČO: 36853186, proti žalovanému Ing. T. X., narodenému XX. B. XXXX, N., K. XXX/X, zastúpený advokátom JUDr. Petrom Koscelanským, Nitra, Fraňa Mojtu 24, o zaplatenie sumy 20.359,03 eura s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 8Csp/49/2022, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Nitre z 19. februára 2025 č. k. 5CoCsp/12/2024 - 345, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovaný má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Nitra (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom zo dňa 19. júla 2024 č. k. 8Csp/49/2022-299 žalobu zamietol (výrok I.) a žalovanému priznal voči žalobkyni nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % (výrok II.).

1.1. Žaloba o zaplatenie sumy 20.359,03 eura s príslušenstvom titulom náhrady poistného plnenia bola odôvodnená tým, že žalobkyňa ako poisťovateľ a žalovaný ako poistník uzatvorili zmluvu o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla A. T. 3, EČV A Dňa 13. januára 2019 došlo k dopravnej nehode, vinníkom nehody bol vodič poisteného motorového vozidla, F. V. Žalobkyňa na základe uzatvorenej poistnej zmluvy uhradila poškodeným škodu spolu vo výške 40.718,10 eura. Keďže žalovaný neoznámil poisťovateľovi vznik škodovej udalosti do 30 dní od jej vzniku, ale až 09. mája 2019, žalobkyňa si uplatnila nárok na náhradu poistného plnenia vo výške 20.359,03 eura, t. j. v nižšej výške, v zmysle § 12 ods. 2 písm. g) v spojení s § 10 ods. 1 písm. b) zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla (ďalej len „ZoPZP“).

1.2. Medzi stranami nebolo sporné uzatvorenie poistnej zmluvy, vznik dopravnej nehody, zodpovednosť vodiča poisteného vozidla ani výška vyplateného poistného plnenia. Spornou zostala otázka, či žalovaný

splnil oznamovaciu povinnosť v zákonnej lehote. Súd vykonal dokazovanie výsluchom žalovanej a svedkov, ako aj viacerými listinnými dôkazmi. Žalovaný tvrdil, že poisťnú udalosť oznámil už 28. 01. 2019 osobne na pobočke žalobkyne v Nitre, kde vyplnil a odovzdal tlačivo oznámenia poisťnej udalosti. Žalobkyňa naopak tvrdila, že žalovaný si tlačivo v januári iba prevzal a riadne oznámenie bolo doručené až v máji 2019. Súd poukázal na rozpory vo vykonanom dokazovaní, najmä medzi výpoveďami svedkov navrhnutých stranami sporu, obsah internej evidencie pobočky žalobkyne a porovnanie predložených tlačív oznámenia poisťnej udalosti. Konštatoval, že listina predložená žalovaným predstavuje súkromnú listinu, pričom dôkazné bremeno o tom, že bola potvrdená už dňa 28. 01. 2019, znášal žalovaný. Pri hodnotení svedeckých výpovedí aplikoval kritériá doktríny RAVEN. Súd dospel k záveru, že hoci sa mu verzia žalovaného javila ako pravdepodobnejšia, vykonané dôkazy neodstraňovali dôvodné pochybnosti o tom, že žalovaný poisťnú udalosť písomne oznámil už v januári 2019. Uzavrel preto, že žalovaný neunesol dôkazné bremeno o splnení oznamovacej povinnosti v zákonnej lehote.

1.3. Po aplikácii ustanovení § 10 ods. 1, § 12 ods. 2 písm. g), § 2 písm. e) a f), § 4 ods. 1 ZoPZP, súd prvej inštancie ďalej skúmal, či sú splnené podmienky regresného nároku podľa § 12 ods. 2 písm. g) ZoPZP, najmä existenciu dôvodov hodných osobitného zreteľa. Poukázal na výpovede svedkov, podľa ktorých žalovaný po návšteve pobočky poisťovne nadobudol presvedčenie, že poisťná udalosť bola riadne oznámená a vec vybavená. Toto presvedčenie podľa súdu podporovalo aj konanie pracovníčky pobočky, ktorá žalovaného neupozornila na potrebu ďalšieho postupu. Súd zdôraznil preventívny charakter regresného práva poisťovateľa a uviedol, že účelom postihu nie je len represia, ale aj motivovanie poisťníkov k plneniu povinností. Za dôvody hodné osobitného zreteľa považoval najmä to, že žalovaný v zákonnej lehote osobne navštívil pobočku poisťovne za účelom oznámenia poisťnej udalosti, konal aktívne a v dobrej viere, pričom konanie pracovníčky poisťovne v ňom mohlo objektívne vyvolať dojem, že oznamovacia povinnosť bola splnená. Podľa súdu by za týchto okolností priznanie regresného nároku odporovalo účelu právnej úpravy aj zásade spravodlivosti. Súd zároveň uviedol, že poisťná udalosť bola poisťovní už v čase návštevy žalovaného známa a žalobkyňa nepreukázala konkrétny rozsah negatívnych následkov oneskoreného oznámenia. Nezohľadnenie uvedených okolností by podľa súdu bolo vzhľadom na výšku uplatneného regresu a možné pochybenie na strane pobočky poisťovne extrémne nespravodlivé.

1.4. K procesnému postupu súd uviedol, že otázka dôvodov hodných osobitného zreteľa nepredstavovala prekvapivé právne posúdenie veci, keďže išlo o súčasť hypotézy aplikovaného ustanovenia § 12 ods. 2 písm. g) ZoPZP.

1.5. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP a § 396 ods. 3 CSP tak, že žalovanému ako plne úspešnej strane priznal náhradu trov prvoinštančného aj odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

2. Krajský súd v Nitre rozsudkom zo dňa 19. februára 2025 č. k. 5CoCsp/12/2024-345 potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie a žalovanému priznal náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

2.1. Odvolací súd sa stotožnil so záverom súdu prvej inštancie, že žalovaný nepreukázal splnenie oznamovacej povinnosti podľa § 10 ods. 1 ZoPZP, keď nebolo bezpečne preukázané, že v januári 2019 riadne písomne oznámil poisťnú udalosť žalobkyne. Zároveň však považoval za správny záver o existencii dôvodov hodných osobitného zreteľa podľa § 12 ods. 2 písm. g) ZoPZP, ktoré bránia priznaniu regresného nároku žalobkyne. Odvolací súd poukázal na to, že žalovaný sa v zákonnej lehote dostavil na pobočku poisťovne, kde u neho postup pracovníčky poisťovne a okolnosti vybavovania poisťnej udalosti vyvolali dôvodné subjektívne presvedčenie, že si svoju povinnosť splnil. Zdôraznil, že dôvody hodné osobitného zreteľa nemožno obmedziť len na prípady objektívnej nemožnosti splnenia povinnosti, ale ich existenciu treba posudzovať individuálne podľa okolností konkrétného prípadu. Za nedôvodnú považoval aj odvolaciu námietku žalobkyne, že žalovaný sa nebránil existenciou dôvodov hodných osobitného zreteľa. Konštatoval, že celkové správanie žalovaného pri nahlasovaní poisťnej udalosti mohlo objektívne vyvolať presvedčenie o riadnom splnení povinnosti, a preto nebolo možné žalobkyne priznať uplatnený regresný nárok. Odvolací súd zároveň uviedol, že opačné rozhodnutie by bolo vzhľadom na okolnosti prípadu nespravodlivé.

2.2. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1, § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1, 2 CSP.

3. Žalobkyňa (ďalej aj ako „dovolateľka“) podala voči rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie, ktorého

pripustnosť vyvodzovala z § 421 ods. 1 písm. b) CSP, žiadajúc, aby dovolací súd napadnutý rozsudok odvolacieho súdu v zmysle ust. § 449 ods. 3 CSP zmenil a žalobe v celom rozsahu vyhovel. Zároveň žiadala priznať nárok na náhradu trov konania.

3.1. Dovolateľka vymedzila dovolací dôvod podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP, ktorý spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci, keďže rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená. Právna otázka, ktorá je podľa dovolateľky rozhodujúca pre rozhodovanie sporu bola nasledovná: „Možno pri porušení povinnosti písomne oznámiť vznik škodovej udalosti podľa § 10 ods. 1 ZoPZP v znení účinnom do 01. 08. 2024 považovať za dôvod hodný osobitného zreteľa v zmysle § 12 ods. 1 písm. g) uvedeného zákona ústne oznámenie na pobočke poisťovateľa bez predloženia vyplneného tlačiva a dokladov potrebných pre začatie šetrenia škodovej udalosti?“ Žalovaného zaväzovala zákonná povinnosť písomne ohlásiť vznik škodovej udalosti, nesplnenie tejto povinnosti nemožno ospravedlniť skutočnosťami, ktoré v odôvodnení rozsudku uviedol súd prvej inštancie. Dôvodom hodným osobitného zreteľa môže byť výlučne objektívna nemožnosť oznámiť vznik poistnej udalosti poisťovateľovi, pričom ide o prípady obmedzenia dispozície poisteného napríklad technická nemožnosť oznámiť dopravnú nehodu zo zahraničia alebo pobyt v nemocnici. Poistený musí preukázať, že túto povinnosť nebol schopný objektívne splniť. Žalovaný si zjavne bol vedomý, že má takúto povinnosť, keďže sa dostavil na pobočku poisťovne avšak oznamovaciu povinnosť si nesplnil, prevzal si len tlačivo. Dostavenie sa na pobočku žalobkyne a ústne oznámenie vzniku poistnej udalosti ale bez vyplneného tlačiva, ktoré by tam nechal so všetkými podrobnosťami a dokladmi, ktoré slúžia žalobkyni na rýchlejšiu likvidáciu poistnej udalosti, nemožno považovať za dôvod hodný osobitného zreteľa. V tejto súvislosti dovolateľka poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej ako „dovolací súd“ alebo „najvyšší súd“) sp. zn. 3Cdo/257/2009, v ktorom súd akcentoval sankčnú funkciu takéhoto postihu bez ohľadu na prípadné selektívne presvedčenie o menej závažnom porušení zákonných povinností zo strany poisteného, pričom tento inštitút má poisteného predovšetkým viesť k riadnemu plneniu zákonných povinností vrátane oznamovacej povinnosti, ktoré mu vyplývajú z poistného vzťahu. Súd prvej inštancie aj napriek tomu, že dospel k záveru, že žalovaný nepreukázal splnenie oznamovacej povinnosti, považuje uplatnený nárok za nespravodlivý. Žalobkyni sa javí, že súd „umelo“ vykonštruoval dôvod hodný osobitného zreteľa, aby mohol žalobu zamietnuť, pretože inak by musel žalobe vyhovieť v celom rozsahu. Podľa názoru dovolateľky odvolací súd nemohol bez ďalšieho potvrdiť rozsudok súdu prvej inštancie o zamietnutí žaloby, a preto je napadnutý rozsudok odvolacieho súdu nezákonný a je potrebné ho zmeniť. Právna otázka vymedzená dovolateľkou by mala byť zodpovedaná nasledovne: „Pri porušení povinnosti písomne oznámiť vznik škodovej udalosti podľa § 10 ods. 1 ZoPZP v znení účinnom do 01. 08. 2024 nemožno považovať za dôvod hodný osobitného zreteľa v zmysle § 12 ods. 1 písm. g) uvedeného zákona ústne oznámenie na pobočke poisťovateľa bez predloženia vyplneného tlačiva a dokladov potrebných pre začatie šetrenia škodovej udalosti.“

4. Žalovaný sa k dovolaniu vyjadril. Uviedol, že dovolanie považuje za nedôvodné a zároveň si uplatnil aj nárok na náhradu trov konania. Uviedol, že zákonom zodpovedajúcim spôsobom podľa § 10 ods. 1 ZoPZP oznámil poistnú udalosť dňa 28. januára 2019 na pobočke žalobkyne v Nitre písomne, vyplnil tlačivo a toto aj odovzdal. Podľa žalovaného do výkladovej právomoci dovolacieho súdu nepatrí zodpovedanie otázky, ohľadne dôvodu hodného osobitného zreteľa.

5. Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP), dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť.

6. Najvyšší súd opakovane vyjadril záver, v zmysle ktorého právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšieho stupňa, sa v civilnom sporovom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých môže súd konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania, vrátane dovolacieho konania (sp. zn. 1Cdo/6/2014, 3Cdo/357/2015,

4Cdo/1176/2015, 5Cdo/255/2014, 8Cdo/400/2015). Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu.

7. O všetkých mimoriadnych opravných prostriedkoch platí, že narušenie princípu právnej istoty strán, ktorých právna vec bola právoplatne skončená (meritórnym rozhodnutím predstavujúcim *res iudicata*), musí byť vyvážené sprísnenými podmienkami prípustnosti. Právnu úpravu dovolania a dovolacieho konania, ktorá stanovuje podmienky, za ktorých môže byť výnimočne prelomená záväznosť už právoplatného rozhodnutia, nemožno interpretovať rozširujúco; namiesto je tu skôr reštriktívny výklad (sp. zn. 3Cdo/319/2013, 1Cdo/348/2013, 3Cdo/357/2016, 3ECdo/154/2013, 3Cdo/208/2014).

8. Ak by najvyšší súd bez ohľadu na prípadnú neprípustnosť dovolania pristúpil k posúdeniu vecnej správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu a na tom základe ho prípadne zrušil, porušil by základné právo na súdnu ochranu toho, kto stojí na opačnej procesnej strane [porovnaj rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) sp. zn. II. ÚS 172/03].

9. Naznačenej mimoriadnej povahe dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

10. Podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená.

11. Podľa § 432 CSP dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (ods. 1). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (ods. 2).

12. K posúdeniu dôvodnosti dovolania (či dovolateľkou napadnuté rozhodnutie skutočne spočíva na nesprávnom právnom posúdení) môže dovolací súd pristúpiť len po prijatí záveru o prípustnosti dovolania. Právna úprava dovolacieho konania obsiahnutá v CSP (podobne ako predchádzajúca právna úprava, pozn.) dôsledne odlišuje prípustnosť a dôvodnosť dovolania.

13. O tom, či je daná prípustnosť dovolania podľa § 421 CSP, rozhoduje dovolací súd výlučne na základe dôvodov uvedených dovolateľom (porovnaj § 432 CSP). Pokiaľ dovolateľ vyvodzuje prípustnosť dovolania z ustanovenia § 421 CSP, má viazanosť dovolacieho súdu dovolacími dôvodmi (§ 440 CSP) kľúčový význam v tom zmysle, že posúdenie prípustnosti dovolania v tomto prípade závisí od toho, ako dovolateľ sám vysvetlí (konkretizuje a náležite doloží), že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia dovolateľom označenej právnej otázky a že ide o prípad, na ktorý sa vzťahuje toto ustanovenie.

14. V prípade dovolacieho dôvodu spočívajúceho v nesprávnom právnom posúdení veci je dovolateľ povinný dovolací dôvod vymedziť nesprávnym právnym posúdením takej právnej otázky, od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a zároveň pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu alebo ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (písm. a) až c) § 421 ods. 1 CSP). Dovolateľ je teda povinný v dovolaní jednoznačne uviesť, v čom vidí prípustnosť dovolania, t. j. ktorý z predpokladov uvedených v § 421 ods. 1 CSP zakladá jeho prípustnosť. Ak v dovolaní absentuje uvedené vymedzenie, súd nevyvíja procesnú iniciatívu smerujúcu k doplneniu dovolania.

15. Aby určitá otázka mohla byť relevantná z hľadiska § 421 ods. 1 CSP, musí mať zreteľné

charakteristické znaky. Predovšetkým musí ísť o otázku právnu (teda v žiadnom prípade nie o skutkovú otázku). Môže ísť tak o otázku hmotnoprávnu (ktorá sa odvíja od interpretácie napríklad Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine), ako aj o otázku procesnoprávnu (ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení). Musí ísť o právnu otázku, ktorú odvolací súd riešil a na jej vyriešení založil rozhodnutie napadnuté dovolaním. Právna otázka, na vyriešení ktorej nespočívalo rozhodnutie odvolacieho súdu (vyriešenie ktorej nevedlo k záverom vyjadreným v rozhodnutí odvolacieho súdu), i keby bola prípadne v priebehu konania súdmi posudzovaná, nemôže byť považovaná za významnú z hľadiska tohto ustanovenia. Otázka relevantná v zmysle § 421 ods. 1 CSP musí byť procesnou stranou nastolená v dovolaní (a to jasným, určitým a zrozumiteľným spôsobom). Rovnako tak sama polemika s právnymi závermi odvolacieho súdu, prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia alebo len kritika prístupu odvolacieho súdu k právnemu posudzovaniu veci významovo nezodpovedajú kritériu uvedenému v ustanovení § 421 ods. 1 a § 432 CSP.

16. Záver o tom, či dovolateľkou tvrdená právna otázka predstavuje právnu otázku kľúčovú pre rozhodnutie vo veci samej, ktorá je významná pre posúdenie prípustnosti dovolania, nie je rozhodujúci subjektívny názor strany sporu, že daná právna otázka môže byť pre ňu rozhodujúca, ale výlučne záver odvolacieho súdu (rovnako ako to platí aj pre ostatné podmienky prípustnosti dovolania), pričom dovolací súd tento záver konštatuje pri zohľadnení skutkového stavu ustáleného súdmi nižšej inštancie a „nosných“ dôvodov uvedených v rozhodnutí odvolacieho súdu (t. j. dôvodov, pre ktoré odvolací súd rozhodol tak, ako rozhodol) v nadväznosti na dovolateľmi predloženú právnu argumentáciu. To znamená, že dovolací súd nemôže riešiť hypotetické otázky, ktoré nemajú, resp. v ďalšom konaní nemôžu mať vplyv na meritórne rozhodnutie, a ani otázky, ktoré vôbec nesúvisia s rozhodovaným sporom napr. 3Obdo/28/2018). Sama polemika dovolateľov s právnymi závermi odvolacieho súdu, prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia alebo len kritika toho, ako odvolací súd pristupoval k riešeniu niektorého problému, významovo nezodpovedajú kritériu vymedzenia odvolacieho dôvodu v zmysle § 432 CSP.

17. Dovolateľka formulovala podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP právnu otázku: „Možno pri porušení povinnosti písomne oznámiť vznik škodovej udalosti podľa § 10 ods. 1 ZoPZP v znení účinnom do 01. 08. 2024 považovať za dôvod hodný osobitného zreteľa v zmysle § 12 ods. 1 písm. g) uvedeného zákona ústne oznámenie na pobočke poisťovateľa bez predloženia vyplneného tlačiva a dokladov potrebných pre začatie šetrenia škodovej udalosti?“

17.1. Dovolateľka vo vzťahu k nastolenej otázke namietala nesprávne právne posúdenie záveru nižších súdov o existencii dôvodov hodných osobitného zreteľa. Akcentovala, že dôvodom hodným osobitného zreteľa môže byť len objektívna nemožnosť splniť oznamovaciu povinnosť, pričom žalovaný si bol svojej povinnosti vedomý, avšak ju nesplnil. Zároveň dovolateľka poukázala na rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 3Cdo/257/2009 a zdôraznila sankčný a preventívny charakter regresného postihu. Dôvodila, že konajúce súdy nesprávne a účelovo vyhodnotili okolnosti prípadu ako dôvody hodné osobitného zreteľa, hoci dospeli k záveru, že žalovaný splnenie oznamovacej povinnosti nepreukázal.

18. Pri skúmaní prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP je rozhodujúce, či dovolateľom nastolená právna otázka skutočne predstavuje právnu otázku, na ktorej riešení spočíva rozhodnutie odvolacieho súdu, či ide o otázku právnu (a nie skutkovú), a zároveň či ide o otázku, ktorá doposiaľ nebola vyriešená v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu. Nevyhnutným predpokladom prípustnosti dovolania nie je len samotná formulácia právnej otázky, ale aj jej reálna väzba na ratio decidendi napadnutého rozhodnutia.

19. Nosným dôvodom rozhodnutia odvolacieho súdu nebola abstraktná interpretácia § 12 ods. 1 písm. g) ZoPZP, ale individuálne posúdenie konkrétnych skutkových okolností prípadu. Z odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie, ako aj odvolacieho súdu vyplýva, že záver o existencii dôvodov hodných osobitného zreteľa bol založený na súhrne viacerých skutkových okolností. Týmito boli najmä: (i) proaktívne konanie žalovaného, ktorý sa dostavil na pobočku poisťovne v zákonnej lehote, (ii) jeho snaha splniť oznamovaciu povinnosť, (iii) konanie pracovníčky poisťovne, ktoré u žalovaného objektívne

vyvolalo dojem, že poisťná udalosť už bola riadne nahlásená, (iv) komunikácia a postup pobočky, ktoré mohli viesť k legitímnemu presvedčeniu o splnení povinností, ako aj (v) možné pochybenie na strane poisťovateľa, ktoré nemožno úplne vylúčiť. Z uvedeného vyplýva že dovolateľkou položená právna otázka (bod 17.) zužuje skutkový aj právny základ prípadu na izolovaný prvok (ústne oznámenie bez dokumentov), ktorý však nebol jediným ani rozhodujúcim kritériom pre právne posúdenie sporu. Rozhodnutia súdov boli založené na celkovom hodnotení správania strán a konkrétnych okolností prípadu, teda na kombinácii skutkových zistení a ich právnej subsumpcii pod neurčitý právny pojem „dôvody hodné osobitného zreteľa“.

20. Zároveň je potrebné uviesť, že samotná dovolateľkou formulovaná otázka má do značnej miery skutkový charakter, keďže predpokladá určitý skutkový stav (iba ústne oznámenie bez dokumentov), ktorý však nebol jediným skutkovým základom rozhodnutí súdov nižších inštancií. Naopak, sudy vychádzali z komplexného hodnotenia dôkazov vrátane svedeckých výpovedí, internej evidencie poisťovne a listinných dôkazov, pričom výsledkom bolo zistenie širšieho skutkového rámca.

21. V tejto súvislosti je potrebné akcentovať, že otázka výkladu pojmu „dôvody hodné osobitného zreteľa“ síce predstavuje právnu otázku, avšak aplikácia tohto pojmu je nevyhnutne naviazaná na konkrétne skutkové okolnosti prípadu. Ide o neurčitý právny pojem, ktorého naplnenie je výsledkom voľnej úvahy súdu založenej na preukázaných skutkových zisteniach. Preto samotná interpretácia tohto pojmu nemôže byť odtrhnutá od individuálnych skutkových okolností konkrétnej veci. Odpoveď na dovolateľkou formulovanú otázku by tak nevyplývala z abstraktnej právnej interpretácie, ale bola by nevyhnutne podmienená prijatou skutkovou verziou priebehu udalosti, čo vylučuje jej kvalifikáciu ako čisto právnej otázky v zmysle § 421 ods. 1 CSP.

22. Z hľadiska uplatneného dovolacieho dôvodu podľa § 421 ods. 1 CSP odvolací súd neriešil dovolateľkou nastolenú otázku v ňom formulovanom abstraktnom, zúženom a izolovanom vymedzení, keďže jeho rozhodnutie bolo založené na komplexnom posúdení konkrétnych skutkových okolností prípadu. Dovolateľkou formulovaná otázka tak má len abstraktný charakter a nemá význam pre meritorný záver napadnutého rozhodnutia. Za tohto stavu je nastolená otázka iba akademickej povahy, pričom je potrebné zdôrazniť, že cieľom civilného sporového konania aj pred dovolacím súdom je poskytnúť reálnu ochranu právam, nie riešiť teoretické alebo modelové otázky, ktorých výsledok sa žiadnym spôsobom nepremietne do právnej sféry procesných strán tohto sporu. Predložená dovolacia argumentácia tak nepredstavuje vymedzenie kardinálnej právnej otázky, na ktorej je založené napadnuté rozhodnutie spôsobom predpokladaným v § 421 ods. 1 CSP v spojení s § 432 ods. 2 CSP.

23. V prípade absencie riadneho vymedzenia právnej otázky relevantnej podľa ustanovenia § 421 ods. 1 CSP odvolací súd nemôže pristúpiť k posudzovaniu všetkých procesnoprávných a hmotnoprávných otázok, ktoré pred ním riešili prvoinštančný a odvolací súd a v súvislosti s tým „suplovať“ aktivitu dovolateľa (advokáta, ktorý spísal dovolanie a zastupuje dovolateľa); v opačnom prípade by dovolací súd uskutočnil procesne neprípustný bezbrehý dovolací prieskum, priečiaci sa koncepcii právnej úpravy dovolania a dovolacieho konania.

24. V neposlednom rade je dovolací súd viazaný dovolacími dôvodmi (§ 440 CSP). Rovnako tak je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd (§ 442 CSP).

25. Dovolací súd na tomto mieste považuje za potrebné zdôrazniť aj to, že dovolacie konanie má od účinnosti Civilného sporového poriadku povahu procesu rigoróznejšieho a odborne náročnejšieho typického v porovnaní s predchádzajúcou právnou úpravou. Spracovaniu dovolania a celkovej kvalite zastupovania dovolateľa musí advokát nevyhnutne venovať zvýšenú pozornosť. Z hľadiska posúdenia prípustnosti dovolania je teda podstatné správne vymedzenie dovolacích dôvodov spôsobom upraveným v zákone (§ 431 až § 435 CSP), a to v nadväznosti na konkrétne, dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu. Pokiaľ nie sú splnené procesné podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti dovolania, nemožno dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu podrobiť vecnému preskúmaniu v dovolacom konaní.

26. Z vyššie uvedených dôvodov dospel najvyšší súd k záveru, že na podklade dovolania žalobkyne podľa § 421 ods. 1 CSP nemožno uskutočniť meritórny dovolací prieskum.

27. Dovolací súd odmietne dovolanie, ak a/ bolo podané oneskorene, b/ bolo podané neoprávnenou osobou, c/ smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné, d/ nemá náležitosti podľa § 428, e/ neboli splnené podmienky podľa § 429 alebo f/ nie je odôvodnené prípustnými dovolacími dôvodmi alebo ak dovolacie dôvody nie sú vymedzené spôsobom uvedeným v § 431 až 435 CSP.

28. Najvyšší súd vzhľadom na vyššie uvedené odmietol dovolanie žalobkyne podľa § 447 písm. f) CSP.

29. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

30. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.